

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (ZMESI) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU).

1.1 Identifikácia nebezpečnej chemickej látky:

Obchodný názov: RIEDIDLO S 6005

Chemický názov: Zmes arómátov.

1.2 Doporučené použitie:

Zmes sa používa na riedenie syntetickej farby na ľahké kovy S 2003 nanášanej striekaním, máčaním a natieraním farby S 2035.

1.3 Identifikácia výrobcu, dovozcu alebo dodávateľa:

1.3.1 Názov firmy: ELASTIK spol. s r.o.

1.3.2 Adresa: Šelpice 252
919 09 Bohdanovce
Slovensko

Telefón: 042133/59 039 11, 59 039 20

Fax: 042133/59 039 12

e-mail: elastik@elastik.sk

Distribútor:

PPG Deco Slovakia, s.r.o.

Kamenná cesta 11, 010 01 Žilina

www.domyfarieb.sk

tel.: +421 800 123 888

1.4 Núdzový telefón

Národné toxikologické informačné centrum

FNsP Bratislava, Limbová 5

833 05 Bratislava,

Tel: 02/547 74 166

Fax: 02/54774 605

Mobil: +421 911 166 066

e-mail: ntic@ntic.sk

www.ntic.sk

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Nepriaznivé fyzikálnochemické účinky

Horľavá kvapalina II. triedy nebezpečnosti (R10)

2.2 Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí.

Škodlivý pri vdýchnutí a pri kontakte s pokožkou (R20/21). Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím (48/20). Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc (R65). Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat (R67). Predstavuje riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa (R63 prítomnosť toluénu).

2.3 Nebezpečenstvo pre životné prostredie

Pri uvoľnení xylénu do ovzdušia, hodnota tlaku pár 7,99 mm Hg pri 25 °C naznačuje, že bude existovať v ovzduší výlučne vo forme pary. Parná fáza bude degradovaná reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi .Toluén je vo vysokých koncentráciách nebezpečný pre vodné organizmy.

2.4 Klasifikácia podľa chemického zákona, podľa Smernice 67/548/EHS alebo 1999/45/ES

Písmenový kód symbolu nebezpečnosti a symbol nebezpečnosti:

Xn – Škodlivý

Označenie špecifického rizika R vety

R 10 – horľavý

R 20/21 – Škodlivý pri vdýchnutí a pri kontakte s pokožkou.

R 48/20 – Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím.

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc

R 67 – Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

Označenie pre bezpečné zaobchádzanie S vety:

S 2 – Uchovávajte mimo dosahu detí.

S 16 – Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia

S 23 – Nevdychujte pary/aerosóly.

S 24/25 – Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami

S 36/37 - Noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 46 – V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

EC čísla surovín:

S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov.

3. ZLOŽENIE/ INFORMÁCIA O ZLOŽKÁCH

3.1 Nebezpečné zložky :

Toluén.

Xylén

3.2 . Klasifikácia zložiek

Názov	Koncentrácia	CAS	ES	Symboly	R vety	REACH číslo	GHS klasifikácia
toluene	5 - 13%	108-88-3	203-625-9	F, Xn	11-38-48/20-63-65-67	01-2119471310-51-0016	Flam. Liq.2 Asp. Tox.1 Repr.2 Skin Irrit 2 STOT RE2 STOT SE3 H225 H304 H361d H315 H373 H336
xylene	87 - 95%	1330-20-7	215-535-7	Xn, Xi	10-20/21-38	01-2119555267-33-0000	Flam. Liq.3 Acute.tox.4 Skin irrit.2 H226 H332 H312 H315

3.3. Znenie R viet v bode 16.

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny

Riedidlo S6005 je škodlivé, dráždivé a pôsobí narkoticky. Po inhalácii nastáva sčervenanie pokožky tváre a pocitu tlaku v hlave. Pri dlhšej expozícii spôsobuje opilstosť. Pri chronickej expozícii sú sťažnosti na bolesti hlavy, únavu a zažívacie ťažkosti. Je narkotickejšie ako toluén. Pri zasiahnutí očí môže výrazne poškodiť rohovku. Pri styku s pokožkou zanecháva viditeľné stopy. Ako preventívne opatrenie dodržiavať základné hygienické požiadavky. Po práci je dôležité si umyť nechránené časti tela toaletným mydlom a teplou vodou. Zvlášť exponované miesta (napr. ruky) ošetriť reparačným krémom. Pri bezvedomí uložiť do stabilizovanej polohy, aby nedošlo k uduseniu prípadnými zvratkami, poskytnúť umelé dýchanie a privolať lekársku pomoc.

4.2 Pri nadýchaní:

Príznyky: Postihnutý má bolesti hlavy, závrate a pocit opitosti, dráždenie očí, nosohltana, nevoľnosť, podráždenosť, malátnosť, narušený reakčný čas aj krátkodobá pamäť. Ďalej sú to stavy omámenia a vzrušenia a nakoniec bezvedomie, možnosť útlmu dychu a kŕče.

Prvá pomoc: Postihnutého okamžite vyniesť na čerstvý vzduch. Pri zástave dýchania poskytnúť umelé dýchanie. Postihnutého uložiť do stabilizovanej polohy (na stranu) aby sa zabránilo uduseniu zvratkami pri prípadnom zvracaní. Udržiavať v teple. Zabezpečiť rýchlu lekársku pomoc, majte „Kartu bezpečnostných údajov“ k dispozícii

4.3 Pri požití:

Príznyky: pocit pálenia a bolesti v brušnej oblasti, ak dôjde k aspirácii, môže sa vyvinúť chemická pneumonitída a pľúcny edém. Postihnutý má poruchy vedomia, objavia sa kŕče, slinotok, zvracanie a často náhla strata vedomia, modrofialové zafarbenie sliznice a pokožky okrajových častí tela, podchladenie a poruchy dýchania (literatúra uvádza nebezpečnú dávku toluénu už od 20 g až 40 g pre dospelého človeka).

Prvá pomoc: Vyplachovať ústa čistou vodou. Nevyvolávať zvracanie Ak postihnutý sám zvracia uložiť do stabilizovanej polohy (na stranu), aby nedošlo k uduseniu. Zabezpečiť rýchlu lekársku pomoc, majte „Kartu bezpečnostných údajov“ k dispozícii

4.4 Pri zasiahnutí pokožky:

Príznyky: Pálenie pokožky, svrbenie, začervenanie

Prvá pomoc: Postihnutého okamžite vyzliecť zasiahnutý odev. Zasiahnuté miesta umyť teplou vodou

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

a toaletným mydlom a potom ošetriť reparačným krémom. V prípade väčšieho podráždenia vyhľadať lekársku pomoc.

4.5 Pri zasiahnutí očí:

Príznaky: Pálenie očí, slzenie, červené sliznice očí

Prvá pomoc: Vymývať postihnuté oko v prúde čistej vody. Vyhľadať odbornú lekársku pomoc, majte „Kartu bezpečnostných údajov“ k dispozícii

4.6 Ďalšie údaje: Inhalácia – negatívne pôsobí na centrálny nervový systém. Pri vdychovaní môže dôjsť k narkotickým účinkom. Kontrolujte dýchanie a tepovú frekvenciu postihnutého. Pri požití a vniknutí do dýchacích ciest môže dôjsť k poškodeniu pľúc. Nevyvolávajú zvracanie.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Horľavosť: horľavina II. triedy

5.2 Vhodné hasiace prostriedky:

Suchý prášok (A, B, C), CO₂, pena, rozprašovaná voda.

5.3 Nevhodné hasiace prostriedky:

Hasiaca voda.

5.4 Osobitné nebezpečenstvo spôsobené zmesou, produktmi horenia, vzniknutými plynmi:

Pri požiari vznikajú toxické splodiny, oxidy uhlíka. Pary riedidla v zmesi so vzduchom tvoria výbušnú zmes ťažšiu ako vzduch a koncentrujú sa v priehlbínach a podzemných zariadeniach (kanalizáciách a pod.) Nádrže, sudy, cisterny a skladovacie priestory v blízkosti požiaru chladíť vodnou clonou. Zabrániť úniku hasiacej odpadovej vody do kanalizácie alebo vodných zdrojov.

5.5 Špeciálne ochranné prostriedky pre požiarnikov:

Zásahová skupina pri zásahu musí používať izolačný dýchací prístroj. Náradie a výstroj musí byť z neiscriaceho materiálu, ktorý nesmie vytvárať elektrický náboj. Požiarny ochranný oblek (použitie len mimo nebezpečnú zónu), oblek proti sálavému teplu alebo tepelne ochranný oblek.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné opatrenia:

Nepovolane osoby musia okamžite opustiť ohrozené priestory. Miesto výronu a okolie, ktoré môže byť zasiahnuté označiť (napr. páskou) a uviesť symboly nebezpečia. Členovia zásahovej skupiny v ohrozených priestoroch musia používať dýchacie izolačné prístroje. Pokiaľ sa výron vyskytne v uzavretých priestoroch treba zabezpečiť dôkladné vetranie a vypnúť elektrický prúd. Masky proti organickým parám s filtrom typ A sa môže použiť ako únikový prostriedok.

6.2 Environmentálne preventívne opatrenia:

Treba zabrániť, aby sa riedidlo dostalo do verejnej kanalizácie a vodných zdrojov. Využiť všetky možnosti na uzavretie alebo na utesnenie zdroja havárie. Zabrániť ďalšiemu rozšíreniu vytečených riedidiel do životného prostredia ohradením miesta havárie napr. použitím vhodného absorbčného činidla (POP vlákno, VAPEX, a pod.). Zamedziť rozširovaniu pár do ovzdušia napr. skrúpaním miesta výronu vodnou hmlou.

6.3 Spôsoby čistenia:

Ohrozené miesta ohradiť ponornými stenami, aby sa zabránilo rozšíreniu havárie. Z vodnej hladiny sa odčerpávajú prenosným čerpacím zariadením na čerpanie horľavých kvapalín II. triedy nebezpečnosti. Odčerpané zmesi sa znehodnotia vyššie uvedenými postupmi alebo sa vrátia do suroviny – ropy. Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 409/2006 Z.z.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Manipulácia

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii s riedidlom musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch musí byť zabezpečené dokonalé vetranie prirodzeným spôsobom alebo pomocou technického zariadenia. Elektrická inštalácia, vrátane osvetlenia musí byť v nevýbušnom prevedení. Na pracovisku sa musí pravidelne kontrolovať a vyhodnocovať pracovné prostredie na obsah nebezpečných látok. Rozsah kontrolných meraní sa predpisuje v regionálnych právnych predpisoch, ktoré musia byť zapracované v požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Pri manipulácii sa musia používať nástroje z neiscrivého materiálu. Pracovisko musí byť udržiavané v čistote a únikové východy priechodné. Pri manipulácii sa zakazuje jesť, piť a fajčiť. Pre prepravu, skladovanie a manipuláciu platí STN 75 3415 (Ochrana vody pred ropnými látkami. Objekty na manipuláciu s ropnými látkami a ich skladovanie) a STN 67 0811 (Skladovanie náterových látok)

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

7.2 Skladovanie

Výrobok sa skladuje v pôvodných dobre uzavretých obaloch v suchých, krytých a dobre vetrateľných skladoch, bez priameho účinku slnečného žiarenia. Teplota skladovania sa doporučuje od + 5 až +20°C. Sklady a skladovacie priestory musia vyhovovať požiadavkám na skladovanie kvapalín v I. triede požiarnej nebezpečnosti. Trieda skladovania LGK 3.A (Horľavé kvapaliny I a II. triedy nebezpečnosti). Elektrická inštalácia vrátane osvetlenia musí vyhovovať podmienkam podľa bodu 7.1 tejto karty bezpečnostných údajov. Príručné sklady a prevádzkové sklady a pod. musia mať podlahu, ktorá s Riedidlo S 6005 nereaguje. Riedidlo S 6005 sa musí skladovať mimo dosah detí a nepovolaných osôb na bezpečnom mieste, dobre uzatvorené v pôvodných obaloch. Neskladovať spoločne s krmivami a požívatinami. V danom priestore vylúčiť všetky možné zdroje vznietenia a zabrániť vzniku statickej elektriny. Spolu s Riedidlom S 6005 sa nesmú skladovať vysoko horľavé látky, oxidovadlá a výbušniny. Sklady a skladovacie priestory musia byť v súlade s vyhláškou č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004.

7.3 Osobitné použitia:

8. KONTROLA EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

Technické opatrenia:

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii s riedidlom musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch musí byť zabezpečené dokonalé vetranie prirodzeným spôsobom alebo pomocou technického zariadenia. Elektrická inštalácia, vrátane osvetlenia musí byť v nevýbušnom prevedení. Na pracovisku sa musí pravidelne kontrolovať a vyhodnocovať pracovné prostredie na obsah nižšie uvedených látok.

8.1 Medzné hodnoty expozície:

Najvyššie prípustné expozičné limity* podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.300/2007 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Názov látky	NPEL priemerný ml.m ⁻³ (ppm)	NPEL priemerný mg.m ⁻³	NPEL hraničný kategória	NPEL hraničný mg.m ⁻³	Upozornenie
Xylén, zmiešané izoméry	50	221	-	442	K*
toluén	50	192	-	384	K

* Najvyššie prípustné expozičné limity pre chemické faktory sú stanovené priemernou hodnotou a hraničnou hodnotou. NPEL priemerný sa nesmie prekročiť v celozmenovom priemere. Vzťahuje sa na 8 hodinovú pracovnú zmenu a 40 hodinový pracovný týždeň. Expozičné limity hraničné pre niektoré chemické faktory sa určujú koncentráciou chemickej látky v pracovnom ovzduší a uvedením kategórie I. a II.

* K – znamená, že faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou

NPEL hraničné:

Číslo kategórie	Kategórie hraničných NPEL	Trvanie píku	Frekvencia za zmenu	Interval medzi píkmí
I.*	Miestne dráždivé faktory alebo faktory senzibilizujúce dýchacie cesty	15 minút priemerná hodnota	4	1 hodina
II.*	Faktory so systémovými účinkami	15 minút priemerná hodnota	4	1 hodina

* kategória I. znamená, že NPEL nesmie byť vo všeobecnosti prekročený, ojedinelo môže byť prekročený 2 – krát pri niektorých faktoroch

* kategória II. znamená, že NPEL môže byť krátkodobo prekročený maximálne 2 –8 krát za zmenu. Maximálne trvanie pikovej expozície nesmie presiahnuť 15 minút 4- krát za zmenu v intervale jednej hodiny medzi píkmí, pričom priemerný NPEL za 8- hodinovú zmenu musí byť dodržaný.

Biologické medzné hodnoty:

Faktor v pracovnom ovzduší	Zisťovaný faktor biologický expozičný test	Prípustná hodnota BMH			Vyšetrovaný materiál	Čas odberu vzorky
Xylén (všetky izoméry)	Xylén	1,5 mg.l ⁻¹	14,2 μmol.l ⁻¹ ₁	-	K	b

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

	Kyselina metylhippurová	2000 mg.l ⁻¹	10400 μmol.l ⁻¹	1250 mg.g ⁻¹ keratínu	700 μmol.mmol ⁻¹ kerat.	M	b
toluén	toluén	1 mg.l ⁻¹	11 μmol.l ⁻¹	-	-	K	b
	o-krezol	3 mg.l ⁻¹	30 μmol.l ⁻¹	2 mg.g ⁻¹ keratínu	2 μmol.mmol ⁻¹ kerat	M	c, b
	Kyselina hippurová	2500 mg.l ⁻¹	1400 μmol.l ⁻¹	1600 mg.g ⁻¹ keratínu	1000 μmol.mmol ⁻¹ kerat	M	b

Biologicky medzné hodnoty sa zisťujú v krvi (K) alebo v moči (M). Čas odberu - písmeno b znamená koniec vystavenia alebo pracovnej zmeny, písmeno c – pri dlhodobom vystavení: po viacerých pracovných zmenách. BMH je vyjadrená v mg zisťovaného faktora na 1 L moču štandardnej hustoty.

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku:

a.) Ochrana dýchacích ciest

Na ochranu dýchacích orgánov sa používa izolačný dýchací prístroj. Masky s filtrom proti organickým parám typ A sa môže použiť len ako únikový prostriedok ochrany.

b.) Ochrana rúk:

Na ochranu rúk sa používajú ochranné rukavice z materiálu VITON odolný voči toluénu a xylénu s dobou prieniku 480 minút. Po práci sa odporúča ochranný krém na ruky.

Ochrana zraku:

Na ochranu očí sa používajú tesne priliehajúce okuliare, ochranný štít alebo ochranný štít s prilbou.

c.) Ochrana kože:

Na ochranu celého tela sa používa keprový oblek, obuv bez kovania s antistatickou podrážkou. Použitý materiál nesmie vytvárať elektrický náboj.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície:

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Vzhľad:

Zápach:

Číra kvapalina, bezfarebná
Typický arómátový

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

pH:

Teplota varu/destilačný rozsah:

Teplota vzplanutia:

Horľavosť (tuhá látka, plyn):

Výbušné vlastnosti: dolná hranica
horná hranica

Oxidačné vlastnosti:

Tlak pár:

Relatívna hustota:

Hustota 20°C:

Rozpustnosť:

Rozpustnosť vo vode:

Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda

Viskozita:

Hustota pár:

Nestanovuje sa

111 – 145 °C

26,5°C

horľavina I. triedy

- % obj. LEL toluén 1,2%, LEL xylén 1,1%

- % obj. UEL toluén 7,1%. UEL xylén 7,0%

-

-

-

860 - 875 kg/m³

-

prakticky nerozpustná

toluén log Kow 2,73, xylén log Kow 3,12 – 3,20

-

-

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

Rýchlosť odparovania:

-

9.3 Ďalšie informácie:

Teplotná trieda

T1B

Trieda nebezpečnosti

3 – podľa ADR; II. podľa požiarnej nebezpečnosti

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Podmienky, ktorých vzniku je treba zabrániť:

S 6005sa odparuje aj pri teplote okolia, vzniknuté pary sú nebezpečné pri inhalácii a v zmesi so vzduchom sú výbušné. Treba sa vyhnúť vytvoreniu koncentrácie v mediach výbušnosti. Termický rozklad: pri bežnom použití stála kvapalina

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť:

Žeravé materiály, silné oxidačné činidlá, silné kyseliny, iskriace materiály, výbušné látky.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu:

Oxidy uhlíka, inak žiadne pri normálnej teplote a tlaku. Xylény po dlhšom pôsobení narušujú gumu, táto mäkne a rozkladá sa.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Akútna toxicita: nebola stanovená na konkrétnu zmes.

11.2 Chronická toxicita: nebola stanovená na konkrétnu zmes.

11.3. Toxikologické informácie vzťahujúce sa k použitým surovinám :

Toluén:

Orálna toxicita: Požitie toluénu vyvolá nauzeu, zvracanie, stratu vedomia.

LD50 potkan: Toluén: 636 mg/kg. LD50 (potkan) je 2,6 až 7,5 g.kg-1.

Stredná smrtiaca dávka pre človeka, perorálne je 0,05 g.kg-1.

Inhalačná toxicita: Toluén pôsobí na centrálny nervový systém, vyvoláva poruchu koordinácie, ataxiu, bezvedomie a prípadne smrť. Pri nižších koncentráciách vyvolá závrat, rozjarenosť, pomätenie. IDLH pre toluén je 500 ppm. LC50 myš: Toluén: 400 ppm/24h .

LC50 potkan: Toluén: 49 000 mg/m³/4h. Pary toluénu pôsobia dráždivo a narkoticky. Koncentrácia 200 mg.kg-1 toluénu po dobu osem hodí spôsobuje u človeka ľahkú narkózu, pri 600 až 800 mg.kg-1 sú narkotické účinky silné

LC50/6hod/potkan: 5879 ppm (IUCLID Data Sheet)

LC50/4hod/potkan: 28,1 mg/l (IUCLID Data Sheet)

Dermálna toxicita: Toluén spôsobuje odmastenie pokožky a následné vysušenie a popraskanie

LD50/ králik: 12124 mg/kg (IUCLID Data Shet)

Oneskorené a chronické účinky

Orálna toxicita toluénu bola sledovaná v subchronickej štúdii (13 týždňov), v ktorej bol toluén podávaný žalúdočnou sondou potkanom F344, boli vyhodnotené zmeny v hmotnosti pečene a obličiek. Na základe týchto údajov bola stanovená hodnota NOAEL: 312 mg/kg (konvertovaná na 223 mg/kg/deň) a LOAEL: 625 mg/kg (konvertovaná na 446 mg/kg/deň). V 2-ročnej chronickej inhalačnej štúdii bola stanovená LOAEL: 600 ppm, bola pozorovaná degenerácia epitelu nosa u potkana sekundárnu infekciu. LD50 králik: Toluén: 14,1 ml/kg.

Alergia: Netestovaná.

Karcinogenita: Neexistujú údaje o karcinogénnych vlastnostiach toluénu pre ľudí a výsledky testov na zvieratách sú nedostatočné

Mutagenita: V testoch mutagenity toluén nepreukázal pozitívne účinky.

Reprodukčná toxicita: Pokusy na zvieratách naznačujú, že toluén môže negatívne vplyvať na reprodukciu aj u ľudí.

Narkóza: Netestovaná.

Xylén

Orálna toxicita: Pri požití xylénu dochádza k pocitu pálenia a bolesti v brušnej oblasti, ak dôjde k aspirácii, môže sa vyvinúť chemická pneumonitída a pľúcny edém. Môže sa vyskytnúť reverzibilná hepatotoxicita a glykozúria Požitie xylénu vedie k intoxikácii.

LD50 potkan: Xylén: 10 ml/kg.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

LD50 potkan: Xylén: 4,3 g/kg . LD50 myš: Xylén: 1590 mg/kg.

Inhalačná toxicita: Veľmi vysoké koncentrácie xylénu zapríčinja progresívnu inhibíciu CNS, ktorá ústi do kómy, útlmu dýchania a nakoniec dochádza k nedokrveniu mozgového tkaniva a smrti. Vysoké koncentrácie vyvolajú kómu s útlmom dýchania, narušia funkciu obličiek a vedú k poškodeniu pečene. Pri nízkych konc. dochádza k podráždeniu očí, nosohltana, objavuje sa nevoľnosť, podráždenosť, malátnosť, narušený reakčný čas aj krátkodobá pamäť. Výpary xylénu môžu vyvolať závrat, bolesti hlavy, nauzeu, pomätenosť.

LC50 potkan: Xylén: 8 000 ppm/4h . LC50 myš: Xylén: 3 907 ppm/6h.

Pri inhalácii o-xylénu dochádza k poruchám pamäti, nálady, rovnováhy a spánku spolu s bolesťami hlavy a nechutenstvom. IDLH pre xylén je 900 ppm.

Dermálna toxicita: Xylén sa môže absorbovať cez kožu a vyvolať intoxikáciu. Pri predĺženom kontakte xylénu s pokožkou sa môže vyvinúť dermatitída. Kontakt s očami: Výpary a xylén v kvapalnej forme pôsobia dráždivo na oči a membrány.

Oneskorené a chronické účinky

Dlhodobá expozícia xylénu vedie k poškodeniu CNS -vyvinie sa chronická toxická encefalopatia s funkčnými poruchami mozgu, môže dôjsť aj k poškodeniu obličiek.

Alergia: Netestovaná.

Karcinogenita: Z pokusov na zvieratách vyplýva, že xylén nemá mutagénne vlastnosti 6).

Mutagenita: Test OECD 471 *Test pomocou baktérií Salmonella typhimurium (Amesov test)* výrobok nevykazuje mutagénne vlastnosti v koncentrácii 20 µl/ml

Reprodukčná toxicita: Pokusy na zvieratách ukazujú, že expozícia počas gravidity vedie zníženiu hmotnosti plodu a k oneskorenej osifikácii.

Narkóza: Netestovaná.

NOAEL – 250 mg/kg/deň

LOAEL – 500 mg/kg/deň

11.8 Ďalšie informácie: Údaje v tomto bode sú prevzaté z KBÚ dodávateľa surovín.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita:

Riedidlo S 6005 škodí životnému prostrediu, vo vode môže zanechať trvalé nepriaznivé zmeny. S vodou sa prakticky nemieša. Zostáva na povrchu vody a za nepriaznivých podmienok môže na hladine vytvoriť výbušnú zmes so vzduchom. Na povrchu vodných plôch vytvára súvislú vrstvu čím zabraňuje rozpúšťaniu kyslíka vo vode a tým spôsobuje úhyn vodných živočíchov.

12.2 Mobilita:

Pre výrobok nebola stanovená.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť:

Pre výrobok nebola stanovená.

12.4 Bioakumulačný potenciál:

Pre výrobok nebola stanovená.

12.5 Výsledky posúdenia PBT: -

12.6 Iné nepriaznivé účinky:

môže spôsobiť poškodenie vodnej flóry a fauny.

Toxicita toluén

Toluén je vo vysokých koncentráciách nebezpečný pre vodné organizmy.

Jedovatosť pre kôrovce: Toluén 48h LC50 = 313 mg/l (Daphnia magna).

Jedovatosť pre ryby: Toluén 96h LC50 = 34 mg/l (Pimephales promelas).

96h LC50 = 59 mg/l (Lebistus reticulatus).

Pohyblivosť: Predpokladá sa, že toluén bude mať strednú až vysokú mobilitu v pôde. Na základe stanovených hodnôt Koc (koeficient pôdnej sorbcie) 37 - 178 pre rôzne typy zemín a pri rôznej hodnote pH, sa dá predpokladať stredná až vysoká pohyblivosť v pôde.

Stálosť a odbúrateľnosť: Toluén je ľahko degradovateľný v štandardných testoch biodegradability za použitia inokula. Počas biodegradácie v rôznych druhoch pôd sa uvádza od niekoľkých hodín až 71 dní.

Podľa literatúry je pre toluén rozložiteľnosť stanovená na báze biochemickej spotreby kyslíka: 53 % .

Uvoľnením do ovzdušia s hodnotou tlaku pár 28,4 mm Hg pri 25°C bude toluén existovať v ovzduší vo forme pary. Táto parná fáza sa degraduje reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi, nitrátovými radikálmi a molekulami ozónu s polčasom rozkladu tri dni. Pri uvoľnení do pôdy sa predpokladá

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

stredná až vysoká pohyblivosť s vysokou odpariteľnosťou z povrchu pôdy a vody .

Bioakumulačný potenciál: Toluén má BCF od 16 do 90, čo je nízka až stredná schopnosť biokoncentrácie

Toxicita xylén

Jedovatosť pre ryby: Xylén: 96h LC50 = 16,9 ppm (Carassius auratus)

96h LC50 = 26,7 mg/l (Pimephales promelas - statický test)

96h LC50 = 20,9 mg/l (Lepomis macrochirus - statický test)

96h LC50 = 34,7 mg/l (Poecilia reticulata - statický test)

Pohyblivosť: Predpokladá sa, že xylén bude mať miernu až vysokú mobilitu v pôde, o-xylén má na základe experimentálne zistených hodnôt Koc (koeficient pôdnej sorpcie): 48 až 129 vysokú mobilitu v pôde, m-xylén má merané hodnoty Koc = 166 a 182, ktoré naznačujú miernu pohyblivosť v pôde, p-xylén na základe hodnôt Koc 246 a 540 bude mať miernu pohyblivosť v pôde, etylbenzén miernu (Koc=520) pohyblivosť v pôde.

Stálosť a odbúrateľnosť: V pôde a vo vodnom prostredí meta a para izoméry xylénu sú ľahko biodegradované v širokej škále aeróbných aj anaeróbných podmienok, ale orto izomér je perzistentnejší.

Podľa literatúry sa uvádza nasledujúca rozložiteľnosť stanovená na báze biochemickej spotreby kyslíka: pre o-xylén: 57 %, pre m-xylén 80 %, pre p-xylén 74 %.

Bioakumulačný potenciál: Predpokladá sa, že schopnosť biokoncentrácie xylénu je nízka. Biokoncentrácia o-xylénu vo vodných organizmoch je nízka na základe meraných hodnôt BCF (biokoncentračný faktor) od 6 do 21, u m-xylénu je tiež nízka na základe meraných hodnôt BCF 6 až 23,4, u p-xylénu meraná hodnota BCF 15 poukazuje tiež na nízku schopnosť biokoncentrácie, u etylbenzenu meraný BCF od 0,67 do 15 naznačuje, že možnosť biokoncentrácie vo vodných organizmoch je nízka.

Pri uvoľnení xylénu do ovzdušia, hodnota tlaku pár 7,99 mm Hg pri 25 °C naznačuje, že bude existovať v ovzduší výlučne vo forme pary. Parná fáza bude degradovaná reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi s polčasom rozkladu približne 1 až 2 dni.

Údaje pre bod 12./ ekologické informácie / sú literárne a z iných dostupných zdrojov.

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODNENÍ

13.1 Zneškodnenie látky/zmesi:

13.2 Zaradenie látky/zmesi podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
14 06 03	iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel	N(nebezpečný)	D10 - Spaľovanie na pevnine

Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohoto výrobku. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností.

Nebezpečné vlastnosti odpadov: H3-A vysoká horľavosť, H5 škodlivosť (zákon č. 409/2006)

Y – Kód nebezpečných odpadov: Y 6 Odpady z výroby, prípravy a použitia organických rozpúšťadiel

13.3 Zaradenie rozliatej látky/zmesi v absorbente podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály (vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných), handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N(nebezpečný)	D10 - Spaľovanie na pevnine

13.4 Zaradenie znečistených obalov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezp. látkami	N - nebezpečný	R 10 – Spaľovanie na pevnine

13.5 Odkazy na právne normy:

Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmenách a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov, v znení zmien a doplnkov

Zákon č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 119/2010 o obaloch

Zákon 519/2008 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Všeobecné informácie:

Riedidlo sa prepravuje v železničných cisternách, autoprepravníkoch, 200l sudoch, v plechových kanistroch, 1 l plechovkách a 0,5 l fľašiach. Pre dopravu po železnici a pre cestnú dopravu platia medzinárodné prepravné predpisy RID zapracovaný SR ako ŽPP/N a doplňujúce informácie k nemu a ADR, Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí ADR

14.2 Dopravná klasifikácia:

ADR/RID

UN kód	Číslo	Trieda	Pomenovanie	Obalová skupina
1263	30	3	FARBE PRÍBUZNÝ MATERIÁL	III

Dopravná kategória (Kód obmedzujúci tunel): 3 D/E

14.3 IMDG – námorná doprava:

Neuskutočňuje sa

14.4 ICAO/IATA – letecká doprava:

Neuskutočňuje sa

14.5 Látka znečisťujúca more: -

14.6 Ďalšie informácie -

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Informácie o označovaní látky/zmesi:

Obchodný názov látky: Riedidlo S 6005

Nebezpečné zložky: 203-625-9: toluén5 – 13%; 215-535-7: xylén 87 – 95%

15.2 Obmedzenia v zmysle prílohy XVII, Nariadenia (ES) č. 552/2009 k Nariadeniu EP 1907/2006:

Riziká: nebezpečná látka, R10, R 20/21, R 48/20, R 63,R65.

Obmedzenia podľa prílohy XVII, bodov: 3, 30, 40, 48.

Obmedzenia podľa bodu 3:

1. Nesmú byť použité:

-v dekoratívnych výrobkoch určených na vytváranie svetla alebo farebných efektov na základe rozdielných fáz, napríklad v dekoratívnych lampách a popolníkoch,

-v trikových a žartovných predmetoch,

-v hrách pre jedného alebo viacerých účastníkov ani v žiadnom výrobku určenom na tento účel, a to ani v prípade, že sa tento vyznačuje dekoratívnymi prvkami.

2. Výrobky, ktoré nie sú v súlade s odsekom 1, sa nesmú uviesť na trh.

3. Nesmú sa uviesť na trh v prípade, že obsahujú farbivo, pokiaľ sa to nevyžaduje na daňové účely, ani arómu, ani oboje, ak:

-hrozí nebezpečenstvo ich vdýchnutia a sú označené R65 alebo H304 a

-môžu byť použité ako náplň do dekoratívnych svietidiel a

-sú zabalené v krabiciach s kapacitou do 15 litrov.

4. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania látok a zmesí, musia dodávatelia pred uvedením daného výrobku na trh zabezpečiť, aby bolo balenie látok a zmesí uvedených v odseku 3, v prípade, že sa majú používať ako lampy, označené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne takto:

„Lampy plnené touto kvapalinou uchovávajú mimo dosahu detí.“

SK L 164/10 Úradný vestník Európskej únie 26.6.2009.

Obmedzenia podľa bodu 30:

Bez toho, aby boli dotknuté iné časti tejto prílohy sa na položky 28 až 30 vzťahuje toto:

1. Nesmú sa uviesť na trh ani použiť:

-ako látky, -ako zložky iných látok, alebo

-v zmesiach, s určením pre širokú verejnosť, ak sa ich jednotlivá koncentrácia v látke alebo zmesi rovná alebo je vyššia ako:

-buď príslušný špecifický koncentračný limit uvedený v časti 3 prílohy VI k nariadeniu (ES) č. 1272/2008, alebo

-príslušná koncentrácia určená v smernici 1999/45/ES.

Bez toho, aby bolo dotknuté vykonávanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

a označovania nebezpečných látok a zmesí, musia dodávatelia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bolo na obale týchto látok a zmesí viditeľné, čitateľné a nezmazateľné označenie:

„**Len na odborné použitie**“.

2. Na základe výnimky sa odsek 1 nevzťahuje na:

a) humánne alebo veterinárne lieky vymedzené v smernici 2001/82/ES a smernici 2001/83/ES;

b) kozmetické výrobky vymedzené v smernici 76/768/EHS;

c) tieto motorové palivá a ropné produkty:

-motorové palivá, ktoré upravuje smernica 98/70/ES,

-výrobky z minerálnych olejov určené ako palivo do mobilných alebo stacionárnych spaľovacích zariadení,

-palivá predávané v uzavretých obaloch (napr. fľaše so skvapalneným plynom);

d) umelecké farby, ktoré upravuje smernica 1999/45/ES. SK L 164/20 Úradný vestník Európskej únie.

Obmedzenia podľa bodu 40:

1. Nesmú sa použiť ako látky alebo v zmesiach v aerosólových rozprašovačoch určených pre širokú verejnosť na zábavné a ozdobné účely, ako napr.

-kovový lesk určený hlavne na ozdobné účely,

-umelý sneh a inovať,

-žartovné vankúšiky,

-aerosóly vytvárajúce bláznivé stuchy,

-imitácie exkrementov,

-trúbky na zábavné stretnutia a večierky,

-dekoratívne vločky a peny,

-umelé pavučiny,

-páchnuce bomby.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva o klasifikácii, balení a označovaní látok, musia dodávatelia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bol na obaloch takýchto aerosólových rozprašovačov uvedený viditeľne, čitateľne a nezmazateľne nápis:

„**Len na odborné použitie**“.

3. Na základe výnimky sa odseky 1 a 2 nevzťahujú na aerosólové rozprašovače uvedené v článku 8 ods. 1a smernice Rady 75/324/EHS (**).

4. Aerosólové rozprašovače uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nesmú uviesť na trh, pokiaľ nespĺňajú uvedené požiadavky.

Obmedzenia podľa bodu 48 (toluén):

Nemôže sa uvádzať na trh ani používať ako látka alebo zložka prípravkov v koncentrácii rovnajúcej sa alebo vyššej ako 0,1 % hmotnostného v lepidlách a sprejových náteroch určených na predaj širokej verejnosti.

Členské štáty budú tieto opatrenia uplatňovať od 15. júna 2007.

15.3 Súvisiace vnútroštátne normy a právne predpisy:

Zákon č. 67/2010 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 219/2003 Z.z. o zaobchádzaní s chemickými látkami, ktoré možno zneužiť na nezákonnú výrobu omamných a psychotropných látok a o zmene zákona č. 455/1991 zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004, ktorou sa ustanovujú technické podmienky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri udržiavaní stavieb.

Vyhláška č. 96/2004, ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov

Nariadenie vlády SR č. 356/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom.

Vyhláška MH SR č. 275/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané, v znení vyhlášky č. 180/2003 Z.z.

Vyhláška č. 101/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MH SR č. 349/2003, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2003 Z.z.

Výnos MH SR č. 2/2005

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii,

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES Železničný prepravný poriadok ŽPP/N a doplňujúce ustanovenia a prílohy k nemu.

Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí ADR.

Nariadenie vlády SR č.300/2007 ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 790/2009, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí

Nariadenie (ES) č. 552/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.

1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o prílohu XVII.

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 453/2010 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Úplné znenie R viet a S viet a H a P upozornení surovín:

R 10 – Horľavý

R 11 – Veľmi horľavý

R 20/21- Škodlivý pri vdychnutí a pri kontakte s pokožkou.

R38 - Dráždi pokožku

R 48/20 - Škodlivý: nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdychovaním

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc .

R 66 - Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky

R 67 – Pary môžu spôsobiť ospalosť a závraty

S 2 – Uchovávajte mimo dosahu detí.

S 16 – Uchovávajte mimo dosah zdrojov zapálenia – Zákaz fajčiť.

S 24/25 – Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami

S 25 – Zabráňte kontaktu s očami

S 45 - V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné ukážte označenie látky alebo prípravku).

S 36/37 - Noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 46 – V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

S 61 – Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, Kartou bezpečnostných údajov.

S 62 – Pri požití nevyvolávať zvracanie; okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

H225: Veľmi horľavá kvapalina a pary

H226: Horľavá kvapalina a pary

H304: Môže byť smrteľný po požití a po vniknutí do dýchacích ciest

H312: Škodlivý pri kontakte s pokožkou

H315: Dráždi kožu

H332: Škodlivý pri vdychnutí.

H336: Môže spôsobiť ospalosť a závraty

H373: Môže spôsobiť poškodenie orgánov po dlhšej a lebo opakovanej expozícii

H361d: Podозrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa

P201: Pred použitím sa oboznámte s osobitnými pokynmi.

P210: Uchovávajte mimo dosahu tepla /iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite.

P233: Nádobu uchovávajte tesne uzavretú

P261: Zabráňte vdychovaniu prachu/dymu/plynu/hmly/pár/aerosólov.

P273: Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

P271: Používajte iba na voľnom priestranstve alebo v dobre vetranom priestore.

P280: Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P281: Používajte predpísané osobné ochranné prostriedky.

P301+310: PO POŽITÍ: okamžite zavolajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P304+341: PO VDÝCHNUTÍ: Pri dýchacích ťažkostiach presuňte postihnutého na čerstvý vzduch a uložte do oddychovej polohy, ktorá bez pohybu umožní pohodlné dýchanie.

P405: Uchovávajte uzamknuté.

P403+233: Uchovávajte na dobre vetranom mieste. Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.

P501: Zneškodnite obsah/nádobu podľa platných predpisov o nakladaní s nebezpečnými odpadmi.

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu:

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia absolvovať školenia o rizikách a prevencii pri práci s nebezpečnými látkami, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určujú regionálne predpisy o nebezpečných látkach

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska použitia:

V karte bezpečnostných údajov sú uvedené údaje, ktoré boli k dispozícii ku dňu spracovania tohto dokumentu. Údaje nenahrádzajú kvalitatívnu špecifikáciu výrobku. Vzťahujú sa na konkrétny výrobok a nemusia platiť pri ďalšom zmiešaní s inými látkami. Odberateľ by sa mal sám presvedčiť o tom, či sú všetky tieto údaje totožné s regionálnymi, právnymi, normatívnymi a inými dokumentmi a či sú vhodné a úplné pre jeho použitie.

16.4 Zdroje údajov:

Požiarne a bezpečnostné technické hodnoty nebezpečných látok – autorský kolektív DR. rer. nat. Hans – Dieter Stenleiter, Prehľad priemyselnej toxikológie. Organické látky, autor: Ing. MUDr. Jozef Marhold CSc., Karta bezpečnostných údajov dodávateľa surovín; Buchancová, J. a kol: Pracovné lekárstvo a toxikológia; Vohlídal, Julák, Štulík: Chemické a analytické tabuľky

IRIS – Integrated Risk Information System

IUCLID Data Sheet, ESIS

NPG -NIOSH Pocket Guide (NIOSH -National Institute for Occupational Safety and Health)

16.5 Ďalšie informácie:

Použité skratky:

ADR - Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí

BOD - Biologická spotreba kyslíka (BSK)

COD – Chemická spotreba kyslíka (CHSK)

CAS - Chemical Abstracts Registry Service

EC – EINECS - Európsky zoznam existujúcich komerčných (chemických) látok

KBÚ - Karta bezpečnostných údajov

LD50 – letálna dávka, množstvo látky, ktoré spôsobí smrť u 50% pokusných zvierat zo sledovaného súboru, ktorým bola látka podávaná za presne určených podmienok.

LC50 (stredná letálna koncentrácia) - koncentrácia účinnej látky alebo významnej látky, ktorá spôsobí za definovaný čas po expozícii uhynutie 50% testovanej populácie zvierat. Hodnota LC50 sa udáva ako hmotnosť účinnej látky alebo významnej látky v štandardnom objeme prostredia (miligramy na liter)

OECD - Organization for Economic Cooperation and Development - Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

Z.z. - Zbierka zákonov

NPEL – najvyšší prípustný expozičný limit

BMH – biologická medzná hodnota

IDLH (Immediately Dangerous to Life or Health) = Koncentrácia bezprostredne ohrozujúca život alebo zdravie.

BCF – biokoncentračný faktor, pomer koncentrácie skúšobnej látky v skúšanej rybe ku koncentrácii skúšobnej vody v rovnovážnom stave

IUCLID- International Uniform Chemical Information Database – aplikácia určená na zhromažďovanie, spravovanie a výmenu informácií o nebezpečných vlastnostiach chemických látok.

IUPAC- The International Union of Pure and Applied Chemistry- Medzinárodný zväz pre čistú a aplikovanú chémiu

LOAEL (Lowest Observed Advers Effect Level) - najnižšia hladina pozorovaného nepriaznivého účinku

LOEL - Najnižšia hladina pozorovaného účinku

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 2.2.2012

Dátum revízie :

Názov výrobku : RIEDIDLO S 6005 PROGOLD – riedidlo do náterových látok

NOAEL (No Observed Adverse Effect Level) - hladina bez pozorovaného nepriaznivého účinku

NOEL (No Observed Effect Level) - hladina bez pozorovaného účinku

NOEC - Koncentrácia bez pozorovaného účinku (No Observed Effect Concentration)

LOEC - Najnižšia koncentrácia pozorovaného účinku

PBT - Perzistentné, bioakumulatívne a toxické

16.6 Spracovateľ: ELASTIK spol. s r. o. Odbor riadenia kvality